

50-oji jubiliejinė JT narkotikų komisijos sesija

„Mes turime išmokti daryti kelis darbus vienu metu“.

Antonijas Marija Kosta,

JT Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro vykdomasis direktorius.

2007 m. kovo 12-16 dienomis Vienoje vyko 50-oji jubiliejinė JT narkotikų komisijos sesija. 150 šalių valstybinių delegacijų atstovai aktyviai dirbo pagal plačią programą. Šiais metais sesijai vadovavo Švedijos pasiuntinys Hansas Lundborgas. Švedijos diplomatas nusipelnė daugelio delegacijų pagarbos. Sesijos darbotvarkėje buvo tokie klausimai, kaip naujų narkotinių medžiagų įtraukimas į JT sąrašus ir jų klasifikavimas, prekursorių prekybos kontrolė ir receptinių vaistų iš kontrolinio sąrašo vežimo per valstybines sienas teisinis reguliavimas.

JT narkotikų komisija yra Tarptautinės JT narkotikų kontrolės programos vadovaujantis organas, kuris savo ruožtu yra Antonijaus Marijos Costos vadovaujamo JT narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro dalis. Visos čia nurodytos organizacijos

yra įsikūrusios Vienoje.

Galimybę tarti savo žodį per šią savaitę turėjo ne tik įvairių šalių valstybinės organizacijos, bet ir nemažai nevyriausybinių organizacijų bei institutų. Viena iš šių organizacijų buvo Vienos nevyriausybinių organizacijų komitetas (NVOK). Vienos nevyriausybinių organizacijų komitetas yra nevyriausybinių organizacijų asociacija, sprendžianti su narkotikais susijusius klausimus. Komitetas surengė atskirą konferenciją savo dalyviams, kurios metu į juos kreipėsi Antonijas Marija Costa.

Ponas Costa sukritikavo tas NVO, kurios laikosi nuomonės, kad užuot nukreipus išteklius prevencijos ir pasiūlos mažinimo uždaviniams spręsti, juos reikėtų skirti su narkotikų vartojimu susijusiai žalai mažinti. „- Kodėl? – garsiai klausė ponas Costa. – Argi mes negalime iškart daryti kelis darbus? Niekas netrukdo mums užsiimti prevencija, mažinti narkotikų pasiūlą ir sykiu siūlyti veiksmingas gydymo paslaugas nuo narkotikų priklausomiems asmenims,“ - sakė ponas Costa.

Britų laikraštis atsiprašė

Britų laikraštis „The Independent on Sunday“ atsiprašė už savo vykdytą ilgalaikę kanapių dekriminalizavimo kampaniją. „Jeigu tada mes būtume žinoję tai, ką galime paskelbti šiandien...“, - pripažįstama vedamajame straipsnyje.

Redakcija pagaliau sužinojo apie šio narkotiko sukeltą priklausomybę, psichozes ir psichikos sutrikimus, kurie verčia vis daugiau jaunų kanapių vartotojų kreiptis narkologinio gydymo.

1997 metais „The Independent on Sunday“, remiant tuometinei redaktorei Rosie Boycott, pradėjo kampaniją už kanapių legalizavimą de facto. 1998 metais laikraštis parėmė kanapių vartojimo šalininkų demonstraciją Londone. Maža to, Rosie Boycott ir „jos“ laikraštis inicijavo parašų rinkimo kampaniją paremti laikraščio poziciją dėl kanapių.

„Jeigu tada mes būtume žinoję tai, ką galime paskelbti šiandien...“

„The Independent on Sunday“

Neatlaikiusi laikraščio organizuoto spaudimo, Britų vyriausybė buvo priversta pakeisti kanapių teisinį statusą, joms suteiktą „B“ pavojingumo klasę ir priskirti jas mažiau pavojingoms „C“ klasės medžiagoms, - dėl šio fakto ši žiniasklaidos priemonė šiandien ir apgailėstauja. Šiandien laikraštis

NAUJIENOS

„The Independent on Sunday“ nurodo kitus faktus – praėjusiais metais Britanijoje nuo kanapių sukeltos priklausomybės gydėsi 22 tūkstančiai asmenų.

žr. psl. 3

UNGASS 2008 ir nevyriausybinės organizacijos

2007 metų kovo 12-16 dienomis nevyriausybinių organizacijų atstovai iš viso pasaulio susirinko į Vienoje vykusią 50-ąją JT narkotikų komisijos sesiją, kad eilinės JT Generalinės asamblėjos sesijos narkotikų klausimais išvakarėse parengtą konferenciją.

Specialioji sesija narkotikų klausimais rengiama kartą per dešimt metų, pastaroji sesija vyko Niujorke 1998 metais. Specialiosios sesijos metu bus įvertinta, ar pasiekti prieš dešimt metų Niujorke numatyti uždaviniai, bus numatytos veiklos kryptys ateičiai.

Su JT ir Europos Sąjungos parama Vienos nevyriausybinių organizacijų komitetas rengs regionines konferencijas, kurių metu nevyriausybinių organizacijų turės galimybę įvertinti per dešimtmetį pasiektus laimėjimus kovos su narkotikais srityje. Taip NVO turės galimybę išreikšti savo požiūrį į tai, kaip vyksta bendradarbiavimas su vietos valdžia ir pateiks pasiūlymų dėl narkotikų politikos ateityje.

Kaip programų komiteto narys, ECAD kartu su kitomis organizacijomis yra atsakinga už regioninių konferencijų, skirtų nevyriausybiniams organizacijoms iš Rytų Europos ir Centrinės Azijos organizavimą. Nedidelės konferencijos vyks rugsėjo viduryje Kijeve ir spalio viduryje Belgrade.

Į konferenciją bus kviečiami abiejų požiūrių į narkotikų politiką (žalos mažinimo ir ribojimo) šalininkai.

JT kelia susirūpinimą padėtis dėl narkotikų pasaulyje

Kaip klostosi padėtis dėl narkotikų pasaulyje, kaip kontroliuoti chemines medžiagas iš kurių galima gaminti narkotikus (prekursorius), ar teisiškai pateisinamas patalpų, skirtų injekcinių narkotikų vartojimui egzistavimas? Šiuos ir kitus klausimus aptarė 2007 metų kovo 12-16 dienomis Vienoje vykusios JT Komisijos narkotikų klausimais sesijos dalyviai.

50-ojoje jubiliejinėje komisijos sesijoje buvo analizuojama padėtis dėl narkotikų pasaulyje. Nutarta stiprinti naujų narkotinių preparatų kontrolę ir juos atitinkamai klasifikuoti. JT susitikimais savo tikslais naudojasi kai kurios nevyriausybinių organizacijos, pasisakančios už narkotikų liberalizavimą. Jos užsiima lobistine veikla siekdamos JT konvencijų dėl narkotikų peržiūrėjimo ir taisymo. 2003 metais vykusioje 46 sesijoje jų bandymas pasibaigė nesėkme. Šiandien nėra ženklų, kad kuri nors valstybė turėtų ketinimų kelti šį klausimą Jungtinėse Tautose.

Nyderlandai, Vokietija, Norvegija ir kai kurios kitos valstybės JT neseniai paskelbtoje ataskaitoje susilaukė kritikos už tai, kad teisinantis

Mums nepakeliui su žalos mažinimo judėjimu

Neretai narkotikų politika, kaip beje, ir politika apskritai, yra sunkiai suprantama. Pašaliečiui gali pasirodyti, kad ją aptariant laužoma per daug iečių tuščioje vietoje ir vyksta smulkmeniški vidiniai debatai.

„Narkotikų problemos sprendimas reikalauja išteklių. Išteklių yra riboti. Todėl svarbiausia – sumažinti narkotikų vartojimo daromą žalą o ne narkotikus vartojančių asmenų skaičių,“ - per vieną iš neseniai vykusių priėmimų pareiškė Becklio fondo ir judėjimo už narkotikų legalizavimą atstovas Maikas Treisis.

Mūsų tikslai skirtingi, todėl diskusija apie metodus- beprasmė

Antonijas Marija Costa sako, kad mes turime išmokti iškart dirbti kelis darbus. Deja, judėjimas už narkotikų legalizavimą to daryti nesugeba.

Tomas Hallbergas,

Mintys pasibaigus 2007 metų kovo 12-16 dienomis Vienoje vykusiai 50-ajai JT komisijos narkotikų klausimais sesijai.

ECAD naujienas lietuvių kalba parengė:

Lietuvos AIDS centras

Nugalėtojų 14 D, 2016 Vilnius,

8 800 01111, 8 - 5 300 124

[http:// www.aids.lt](http://www.aids.lt), aids@aids.lt

žalos mažinimu jose ir toliau veikia specialios patalpos, kur medicinos personalo prižiūrimi narkomanai gali susišvirkšti nelegalių narkotikų. JT dar kartą pabrėžė, kad tokių patalpų egzistavimas prieštarauja JT narkotikų konvencijoms.

Dar viena šalis, kurios laikysena kelia susirūpinimą JT yra Bolivija. Bolivijos prezidentas Evo Moralesas gina teisę į tradicinę kokos krūmo auginimą. Šią tradiciją šalies prezidentas gina ir todėl, kad pats praeityje augino šį augalą.

Speciali 50-osios sesijos diskusijos tema tapo bendradarbiavimas ir prekybos prekursoriais gerinimas. JT susirūpinimą kelia tai, kad legalus cheminių medžiagų eksportas gali lengvai išvirsti neteisėta narkotikų prekyba. Stambus eksportuotojas yra Kinija, tačiau šalyje kontrolės sistema turi nemažai trūkumų. ES valstybės šiuo klausimu pasisako vieningai ir pavyzdžiu nurodo ES veikiančią sistemą, kai eksporto kompanijos privalo reikalauti atitinkamų sertifikatų ir įsitikinti, kad importuotojo ketinimai rimti.

Asmenų iki 18 metų, besikreipusių pagalbos į gydymo įstaigas dėl priklausomybės nuo kanapių, skaičius 2006 metais palyginti su 2005 metais beveik padvigubėjo ir nuo 5000 šoktelėjo iki 9600.

Vienas pagrindinių laikraščio autorių Jonathanas Owenas kaip vieną iš problemos paaštrėjimo priežasčių nurodo „skanką“ (angl. skunk), itin stiprią kanapių rūšį su 25 kartus didesniu pagrindinės psichoaktyviosios medžiagos THK (tetrahidrokanabinolis) kiekiu. Nauji mokslinių tyrimų duomenys, kovo viduryje paskelbti medicinos žurnale „Lancet“, rodo, kad šiandien platinamos kanapės pavojingesnės nei LSD ar ekstazis. Kai kurių narkotikų ekspertų remiamas laikraštis ragina spausti vyriausybę, kad būtų inicijuota nauja diskusija ir pasisako už „naująjį mąstymą“.

Medicinos mokslinės tarybos direktorius profesorius Colinas Blakemoras, savo laiku rėmęs dekriminalizavimo kampaniją, irgi „prablavė“ ir pakeitė savo nuomonę. Profesorius pareiškė: „Kanapių vartojimo ir psichozių sąsajos šiandien aiškiai matomos, bet prieš dešimt metų tokio aiškumo nebuvo“.

Užkietėję liberalaus požiūrio į kanapių vartojimą šalininkai buvo priversti pažvelgti tiesiai į akis! Dabar laikraštis ragina laikytis griežtesnės pozicijos ir grąžinti kanapėms ankstesnį statusą, t.y. vėl jas priskirti prie „B“ pavojingumo klasės.

 Ypatingo dėmesio nusipelno beprecedentis JT Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro vykdomojo direktoriaus Antonijo Marijo Costos indėlis į diskusiją laikraščio puslapiuose. Kovo 25 –osios laikraščio numeryje jis rašo:

„Nedažnai pasitaiko, kad laikraštis atvirai remtų narkotikų liberalizavimą. Dar rečiau pasitaiko, kad tokio pobūdžio kampanija būtų viešai atšaukta. „The Independent on Sunday“ nusipelno pagarbos už didvyrišką apsisprendimą pakeisti savo poziciją dėl kanapių daugėjant įrodymų, liudijančių apie pavojų, kurį kelia šis populiariausias pasaulyje nelegalus narkotikas.

Tokį sprendimą priimti nebūna lengva. Daugelis skaitytojų, be jokių abejonių, pritaria miglotai valstybės nesikišimo į privačius piliečių reikalus, susijusius su kanapių vartojimu, politikai, - toks požiūris įgyja vis didesnį populiarumą tarp išsilavinusių jaunų žmonių vakarų šalyse. Būtina ryžtingai pasipriešinti jo plitimui.

Legalizavimo šalininkai nori priversti mus patikėti, kad kanapės yra silpna, nepavojinga medžiaga, kuri sukelia malonaus atsipalaidavimo jausmą, gal kiek stipresnį nei tai esti įprastiniame gyvenime ir tai niekam nedaro jokios žalos. Reikia pripažinti, kad jie piešia gana patrauklų vaizdą, tačiau „skanko“ platintojams atrodo kitaip. Pasižvalgykite po interneto svetaines, kuriose siūloma pirkti kanapių sėklų, ir jūs pamatysite tokius pavadinimus, kaip „Armagedonas“, „AK-47“ ir „Baltoji našlė“. „Jos susprogdins tave į gabalus, sutrins į smulkius šipulius, o jei nueisi per toli, gali paversti ir slankiuoju smėliu“, - giria savo prekę vienas platintojas iš Glasgo. Jo žodžiai yra žymiai panašesni į tiesą.

Girdint liberalų kalbas apie asmens teisę elgtis rizikingai, jei jo elgsena nekenkia aplinkiniams, lengvai užmirštami esminiai faktai.

Pirma, kanapės yra pavojingas narkotikas – ir ne tik jas vartojančiam asmeniui. Asmenys, vairuojantys automobilių, veikiami kanapių kelia grėsmę kitiems eismo dalyviams. Ar patys aršiausi legalizavimo

šalininkai sutiktų, kad lėktuvo, kuriuo jie skrenda pilotas vartotų kanapes?

Antra, narkotikų kontrolė yra veiksminga priemonė. Jau ištisą šimtmetį veikiantys pasaulyje heroino ir kokaino vartojimo apribojimai užkirto kelią pandemijai. Pasaulinis priklausomybės nuo narkotikų lygis (prisiminkite 19–ajame amžiuje veikusias opiumo landynes) per pastaruosius šimtą metų gerokai nukrito. Pastarąjį dešimtmetį jis išliko stabilus. Narkotikų vartojimas pažabotas, todėl ir mūsų bendruomenės daug saugesnės ir sveikesnės nei jos buvo anksčiau.

Išimtį sudaro kanapės – tai silpniausioji grandis. Šis augalas auga įvairiomis klimatinėmis sąlygomis daugelyje šalių, tačiau mes galime sumažinti paklausą, ypač tarp jaunimo...

**„The Independent on Sunday“
nusipelno pagarbos už didvyrišką
apsisprendimą pakeisti savo poziciją dėl
kanapių daugėjant įrodymų, liudijančių
apie pavojų, kurį kelia šis
populiariausias pasaulyje nelegalus
narkotikas.**

Antonijas Marija Kosta

Tos šalys, kurios investuoja politinį kapitalą (paremtą adekvačiu finansavimu) į prevenciją, gydymą ir reabilitaciją, gauna dividendus - gerokai mažesnę piktnaudžiavimo narkotikais lygį.

Puikus pavyzdys – Švedija. Narkotikų vartojimas šioje šalyje tesudaro trečdali vidutinio Europos vartojimo lygio, o lėšų narkotikų kontrolei skiriama net tris kartus daugiau nei vidutiniškai Europoje. Štai jau tris dešimtmečius Švedijoje vykdoma nuosekli ir kryptinga narkotikų politika, nepriklausomai nuo to, kokia politinė partija ateina į valdžią. Švedijoje akcentuojama prevencija, nuoseklus su narkotikais susijusių įstatymų griežtinimas ir priklausomų nuo narkotikų asmenų gydymo bei reabilitacijos galimybių plėtimas. Policija labai rimtai žvelgia į su narkotikais susijusį nusikalstamumą.

Vyriausybė ir visuomenė turėtų neprarasti savitvardos ir nepasiduoti nepagrįstų idėjų apie toleranciją įtakai. Būtina neišleisti iš akių tos aplinkybės, kad nelegalūs narkotikai pavojingi –neveltui tarptautinė bendruomenė sutaria dėl būtinybės vykdyti jų kontrolę.

Tarptautinėje kanapių rinkoje vyksta tam tikri pokyčiai. Tokie tradiciniai tiekėjai, kaip Marokas (stambiausias kanapių dervos gamintojas), mažina gamybą. Sumažėjimas su kaupu kompensuojamas auginant kanapes vietoje; vietos žaliava tapo svarbiausiu kanapių tiekimo šaltiniu visose stambiose rinkose.

Narkotikų vartojimo prevencija ir gydymo formos taip turėtų keistis, kad atitiktų pasikeitusį narkotinės medžiagos pobūdį ir padidėjusį neigiamą jo vartojimo poveikį kognityviniams gebėjimams, atminčiai, emocinei brandai, taip pat padidėjusį šizofrenijos atvejų tarp jautresnių asmenų skaičių.

Būtina keisti ir visuomenės požiūrį. „The Independent on Sunday“ parodė puikią iniciatyvą. Atėjo laikas sugriauti mitą apie kanapes kaip apie „lengvąjį“ narkotiką.

Faktai: Britanijoje kanapių auginimas klesti

Kanapių auginimas Britanijoje klesti. Per pastaruosius pusę metų buvo surengti vidutiniškai trys reidai per dieną į tris nelegalias kanapių plantacijas. Tik Londono rajone per pastaruosius dvejus metus buvo išaiškinta ir konfiskuota 1 500 kanapių plantacijų, o tai 200 proc. daugiau nei 2003-2005 metais. „DrugScope“ paskelbti tyrimo duomenys rodo, kad Britanijoje veikia milžiniškas skaičius kanapių plantacijų. Policija ir kanapių augintojai išranda vis naujų būdų, kaip išaiškinti ir apsaugoti kanapių derlių. Prieš dešimt metų tik 11 proc. šalyje parduodamų kanapių sudarė vietos produkciją. Šiandien vietoje gaunama per 60

proc. visos žaliavos. Sėkmingas policijos darbas išaiškinant vietas augintojus kai kuriuose šalies rajonuose sukėlė „kanapių badą“. Policijos duomenimis apie 80 proc. plantacijų buvo auginama per 50 augalų. Vidutiniškai per vieną reidą buvo konfiskuojama apie 400 augalų.

Visos šalies policijos reidų analizė parodė, kad apie 60-70 proc. plantacijų kontroliuoja vietnamiečių nusikalstamos grupuotės. Sulaukietieji kanapių augintojai, kai kuriems iš jų buvo mažiau nei penkiolika metų, daugiausia nelegalūs imigrantai.

/Drugscope.org.uk

50 procentų pagal adatų ir švirkštų keitimo programą apkeistų adatų naudotos švirkštis steroidus

„Scotland on Sunday“ paskelbtame straipsnyje buvusi „UK Sport“ antidopingo programos vadovė Michelle Verroken rašo: „50 proc. visų per praėjusius metus Jungtinėje Karalystėje apkeistų švirkštų buvo naudojami heroino ir kitų nelegalių narkotikų injekcijoms, o likusieji 50 proc. su ilgesnėmis ir storesnėmis adatomis galinčiomis įsiskverbti

giliai į raumenis- naudoti švirkštis steroidus“. Tai susirūpinimą keliantys faktai, kurie turėtų paskatinti tolesnę diskusiją apie adatų ir švirkštų keitimo programų reikalingumą, jų organizavimą ir kontrolę.

Visą Verroken straipsnį skaitykite adresu:

<http://scotlandonsunday.scotsman.com/sport.cfm?id=422092007>

Europos Sąjunga ir Jungtinės Tautos gerins bendradarbiavimą narkotikų kontrolės srityje

ES Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA) ir narkotikų kontrolę vykdančias JT organas - Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuras patvirtino naują bendradarbiavimo programą ir pasiūlė naujas priemones, padėsiančias šalims rinkti labiau tarpusavyje suderinamą informaciją apie asmenis, kuriems reikalingas narkologinis gydymas.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalization and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

Škotijos vaikai prekiauja heroinu

Narkotikai yra blogis...visais atžvilgiais, tačiau tokios istorijos, kaip ši, išsklaido bet kokias abejones, kad kovą su narkotikų prekyba ir vartojimu būtina tęsti toliau, jau vien tam, kad apsaugotume mūsų vaikus. Neseniai vienoje Škotijos interneto svetainėje rašyta apie tai, kad per pastaruosius trejus metus daugiau nei 300 vaikų buvo pateikti kaltinimai dėl prekybos narkotikais. Baisiausia tai, kad visiems buvo mažiau nei šešiolika metų, o kai kurie iš jų nebuvo sulaukę ir dešimties. Jie prekiaavo visomis žinomomis narkotikų rūšimis nuo heroino iki amfetaminų. Škotijos oficialūs asmenys sako, kad narkotikus vaikams tiekė vyresni prekiautojai, kai kurie iš vaikų pasivogdavo narkotikų iš juos vartojančių tėvų ar vyresniųjų brolių bei seserų. Daugelis jų tik prekiauja narkotikais ir patys jų nevartoja. Atskleidama šią pasibaisėtiną statistiką, Škotijos valdžia metė akmenį ir į norinčiųjų narkotikų legalizavimo daržą. Graemas Pearsonas, Škotijos Kovos su nusikalstamumu ir narkotikais agentūros vadovas, sako: „Žinomi žmonės ir įžymybės, raginančios dekriminalizuoti narkotikus, kaišioja mums pagalius į ratus. Jaunimas, mėginantis narkotikus, jų žodžius naudoja kaip pasiteisinimą.“ Vaikai lygiuojasi ne tik į tėvus, bet ir į įžymybes bei kitus visuomenės dėmesio centre atsidūrusius žmones. Būtent todėl mes ir privalome labai atsakingai pažvelgti į vaikų švietimą apie narkotikų keliamas grėsmes.

*/Amerika be narkotikų ataskaita
2007 m. kovo 14 d. 2 tomas, Nr. 5*

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net
www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv